

Για τελευταίο κομμάτι

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Πολιτικός φορέας, όχι ακαδημαϊκό ίδρυμα

Αυτές τις μέρες κλείνει ένας χρόνος από την αλλαγή σκυτάλης στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Πριν από ένα χρόνο, ο Κώστας Σημίτης, συνοψίζοντας την απόφασή του στη φράση «ο εγωισμός της μονιμότητας είναι βαθιά συντηρητική συμπεριφορά», άνοιξε τον δρόμο της διαδοχής του. Ήλπιζε ότι έτσι θα έδινε τη δυνατότητα στο ΠΑΣΟΚ, με επικεφαλής τον Γιώργο Παπανδρέου, να πετύχει μια τέταρτη συνεχόμενη εκλογική νίκη.

Οι εξελίξεις δεν δικαίωσαν αυτή την ελπίδα. Αποδείχθηκε ότι το ΠΑΣΟΚ δεν μπορούσε να ανατρέψει την εκλογική δυναμική που είχε διαμορφωθεί τα προηγούμενα τέσσερα χρόνια «στο παραπέντε». Έμοιαζε με ταχυδακτυλουργό που τραβούσε κάτι από το καπέλο, χωρίς να ξέρει και το ίδιο αν αυτό που τραβάει είναι λαγός ή απλώς η φόδρα του καπέλου...

Αποδείχθηκε επίσης ότι όλα όσα συνέβησαν στην προεκλογική περίοδο δεν αφορούσαν την έκβαση της αναμέτρησης, αλλά την έκταση της τελι-

Αυτό που έχει σημασία σήμερα είναι να δούμε αν η διαδοχή στο ΠΑΣΟΚ έλυσε τα προβλήματα που το οδήγησαν στην ήττα, έστω και μετεκλογικά.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΗ

Η απομάκρυνση από τη διακυβέρνηση όχι μόνο δεν έλυσε, αλλά δημιούργησε νέα πρόσθετα προβλήματα για το ΠΑΣΟΚ.

Μια γενιά πολιτικών στελεχών που είχαν ασκηθεί μέσα από τη διακυβέρνηση στον πολιτικό ρεαλισμό και τη διαχείριση, βρέθηκε στο περιθώριο των πολιτικών εξελίξεων. Βέβαια, οι προσωπικές πολιτικές διαδρομές ούτε ευθύγραμμες είναι ούτε και μπορούν να προεξοφληθούν. Είναι και στο χέρι των στελεχών αυτών να δουν τις εξελίξεις και να τοποθετήσουν δυναμικά τον εαυτό τους στο μέλλον. Απλά κάθε εποχή έχει τους εκφραστές της

ΓΡΑΦΕΙ

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΦΑΝΑΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΤΗΣ METRON ANALYSIS

Το στοίχημα του ΠΑΣΟΚ επομένως δεν είναι τα πρόσωπα και οι ρόλοι τους. Τα θέματα αυτά πρέπει να λύνονται μέσα από τις θεσμικές, δημοκρατικές διαδικασίες και την κοινωνική αναγνώριση και αξιολόγηση.

Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να βρει τη συντομότερη διαδρομή που θα το οδηγήσει και πάλι στην αξιοπιστία και την ελκυστικότητα. Αυτό είναι το στοίχημά του. Χρειάζεται μια νέα ταυτότητα. Αλλά όχι γενικώς και αορίστως, μια νέα ταυτότητα. Συγκεκριμένα, μια ταυτότητα που θα το φέρει πιο κοντά στους πολίτες και τις αντιλήψεις τους, και θα του επιτρέψει να εκφράσει ατομικές ανάγκες και προσδοκίες και να διαμορφώσει νέες κοινωνικές συνθέσεις.

Η διαδικασία για να τα καταφέρει, δεν είναι, όπως νομίζουν ορισμένοι, «δύσκολη», «πολύ τεχνική» ή ακόμη και «πολύ θεωρητική».

Αντίθετα είναι απλή, εύκολη, και επιμέτωπη εύκολη, και σύντομη, αν το ΠΑΣΟΚ είναι ειλικρινές στις προθέσεις, σταθερό στις αξίες και μαχητικό στις απόψεις του. Αν το ΠΑΣΟΚ διακρίνει μέσα από το ορυμαγδό των πληροφοριών και των αντιφάσεων, τις προτεραιότητες του κόσμου της εργασίας και τις μετατρέπει σε προοδευτικό πολιτικό σχέδιο.

Ένα κόμμα διακυβέρνησης δεν είναι ακαδημαϊκό ίδρυμα, είναι συλλογικό υποκείμενο προώθησης κοινωνικών συμφερόντων αλλά και ατομικών επιδιώξεων (και αυτό πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε και να ασχοληθούμε με τη σημασία που έχει στο σύγχρονο κόσμο ο ατομισμός).

Με βάση αυτή την απλή αλήθεια, θα κριθεί η σημερινή του ηγεσία και τα στελέχη του. Και η πρώτη μεγάλη στιγμή αυτής της διαδικασίας έρχεται. Είναι το συνέδριο.

Εκεί θα επανα(κριθούν) - μεταξύ άλλων - και ο κ. Σημίτης και ο κ. Παπανδρέου... στο μέτρο των ευθυνών που τους αναλογεί στις περιστάσεις, που διαμόρφωσαν οι ίδιοι ως πρωταγωνιστές των πολιτικών εξελίξεων που ξεκίνησαν πριν από ένα χρόνο... Εκεί θα κριθεί τι θα κρατήσει το ΠΑΣΟΚ από τη διαδρομή του μέχρι σήμερα, τι θα πετάξει, και κυρίως τι θα δηλώσει ότι προτίθεται να πράξει για το παρόν και το μέλλον.

Αυτοί είναι για το συνέδριο

Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να βρει τη συντομότερη διαδρομή που θα το οδηγήσει και πάλι στην αξιοπιστία και την ελκυστικότητα. Αυτό είναι το στοίχημά του.

κής διαφοράς ανάμεσα στη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ. Μιας διαφοράς που όλη την προηγούμενη περίοδο κυμάνθηκε από τις 7 έως τις 9 και πλέον μονάδες, μειώθηκε μετά τη διαδοχή στις 2,5-3 και κατέληξε λίγο παρακάτω από τις 5.

Αν «κατάφερε» κάτι ο Κώστας Σημίτης από αυτή την επιλογή του, ήταν ότι ο ίδιος απέφυγε μια προσωπική εκλογική ήττα ανεξάρτητα από το εάν αυτό ήταν μέσα στις προθέσεις του όταν έπαιρνε την απόφασή του.

Ωστόσο, αν γράφεται αυτό το σημείωμα, δεν είναι για να επανέλθουμε στο παρελθόν, ούτε για να κρίνουμε αποφάσεις και πρόσωπα. Ο Κώστας Σημίτης κατέχει μια ξεχωριστή θέση στην πολιτική ιστορία της χώρας και στις συνειδήσεις των πολιτών όπως προκύπτει και από τα στοιχεία της έρευνας της Metron Analysis που δημοσιεύονται σήμερα στην «Ημερησία».

Εξάλλου είχαμε τότε, μετά τις εκλογές, την ευκαιρία να αναλύσουμε διεξοδικά τις αιτίες και τις συγκυρίες που διαμόρφωσαν το εκλογικό αποτέλεσμα (Ημερησία 13-3-04) και δεν είναι στις προθέσεις μας να επανέλθουμε.

και τη σημερινή εποχή την εκφράζει ιδεολογικά και πολιτικά ο Κώστας Καραμανλής. Και δεν είναι τυχαίο ότι, όπως δείχνει η σημερινή έρευνα, οι πολίτες βρίσκουν πως έχει περισσότερο νόημα στην πολιτική η «σεμνότητα» από τη διάκριση της Αριστεράς-Δεξιάς (όσο και αν αυτό προκαλεί «σοκ» σε ορισμένους από εμάς). Ας αποδεχθούμε την πραγματικότητα για να προχωρήσουμε ένα βήμα παρακάτω (εξάλλου θα θυμίσω ότι η Αριστερά, στις καλύτερες στιγμές της, διακρινόταν, μεταξύ άλλων, και για τη σεμνότητά της).

Για λόγους, όπως αυτοί που έχουν να κάνουν δηλαδή με το κυρίαρχο αξιακό πλαίσιο σήμερα, δεν πρέπει να υπερτιμήσουμε τη σημασία των προσώπων. Οι πρωταγωνιστές δεν είναι πάντοτε αυτοί που φτιάχνουν το έργο. Τα πρόσωπα εγκαλούνται από την Ιστορία, αλλά δεν καθορίζουν το κοινωνικό γίγνεσθαι που έχει τις δικές του κινητήριες δυνάμεις. Για παράδειγμα, πόσο ελκυστική είναι άραγε σήμερα η βασική υπόθεση του ΠΑΣΟΚ για περισσότερη Δημοκρατία, σε μια κοινωνία που βιώνει νέες πρωτόγνωρες απειλές, σε μια κοινωνία που όλο και περισσότερο διακρίνεται από τη μείωση της κοινωνικής εμπιστοσύνης;